

Op nummer één van de opgenomen doelstellingen (bij 5 van de 6 partijen) staat de keuze voor inbreiding en kernversterking. Een expliciete verwijzing naar de door de Vlaamse regering aangekondigde betonstop is meestal niet terug te vinden in de programma's maar het is duidelijk dat de gemeente Herent hier werk van zal moeten maken in de volgende beleidsperiode. Uit een recente analyse van Natuurpunt blijkt immers dat de betonsnelheid – dit is de evolutie van de oppervlakte aan bebouwde percelen en dus het verlies aan open ruimte – in de periode 2001 – 2016 194 m²/dag bedroeg.

Daarnaast willen zeker vier van de zes partijen expliciet een goede samenwerking tussen de gemeente en Natuurpunt, opteren zij voor het behoud en de instandhouding van de open ruimte, zijn ze voorstander van de openstelling van de trage wegen in het buitengebied en van de aanleg van speelbossen. En tot slot steunen ze ook natuurvriendelijke initiatieven door burgers en verenigingen.

Blijkbaar zijn de Herentse koesterburen – de baardvleermuis, het geel walstro, de moerasvaren, de huiszwaluw, de ijsvogel, de patrijs, de kamsalamander en de sleedoorpage – onbekend want ze komen maar in twee van de zes partijprogramma's voor en ook gemeentegrensoverschrijdende samenwerking op het vlak van natuurbehoud en –ontwikkeling scoort zwak terwijl de natuur geen grenzen kent. Op dat vlak geven de Natuurpuntafdelingen van Herent, Kortenberg, Kampenhout en Steenokkerzeel, samenwerkend binnen de Groene Vallei, nochtans het voorbeeld met de organisatie van een Walk for Nature in de Groene vallei, de medewerking aan een nieuw wandelwegennetwerk en aan het LIFE-project Green Valleys van de Europese Commissie,...

Ook de resterende afvalwaterknelpunten, een meer natuurvriendelijk bermbeheer en de bescherming van onze holle wegen verdienen meer aandacht, evenals tot slot de versterking van de natuurwaarden in het landbouwgebied.

Met dit overzicht kunt u samen met ons oordelen over de steun die we op het vlak van natuurbehoud en –ontwikkeling van onze politieke partijen mogen verwachten in de volgende beleidsperiode.

Algemene vaststelling.

Natuurpunt Herent ervaart het huidige beleid van het gemeentebestuur inzake natuurbehoud en –ontwikkeling als positief.

Onze afdeling, die al sinds de jaren 1980 op belangeloze en vrijwillige basis zich op dit vlak inzet, kan op een vruchtbare samenwerking met het gemeentebestuur terugblikken.

Tijdens de voorbije bestuursperiode was er op diverse vlakken een intense samenwerking:

- promotie: de aankondiging van onze activiteiten in de Infokrant van Herent, de uitreiking van de labels Natuur in de tuin, de organisatie van de Nacht van de duisternis en activiteiten aan de Mollekensberg;
- financiële steun: de gemeentelijke bijdrage van 10% voor de financiering van terreinaankopen (en de achterstand ter zake is ook volledig weggewerkt!) en de subsidiëring van onze vereniging via de Cultuurraad;
- logistieke ondersteuning: het afvoeren van het maaisel, het maaien en beheren van het Natuurleerpad en de uitbreiding van dit pad.

Resultaten bleven dan ook niet uit. De Herentse natuur- en bosgebieden Ter Neppen, Molenbeekvallei en Kastanjebos floreren als nooit tevoren.

Aan een aantal punten dient nochtans nog dringend en ernstig gewerkt met name de openstelling van de trage wegen in het buitengebied, het implementeren van het RUP Open ruimte en de realisatie van de geplande speelbossen.

Wij zijn vragende partij dat deze samenwerking in de toekomst qua promotie, financiële en logistieke ondersteuning kan verder gezet worden.

Wij blijven alleszins bereid ons, in samenspraak met de gemeente, voor de natuur in Herent verder in te zetten.

Aandacht voor de natuur in de open ruimte.

Wij gaan er van uit dat het Ruimtelijk Uitvoeringsplan Open ruimte voor de gemeente de leidraad is voor een goed onderbouwde gemeentelijke aanpak van het behoud en de instandhouding van onze sterk onder verstedelijkingsdruk staande open ruimte.

Wij vragen uw partij de komende legislatuur de binnen dit plan gestelde doelstellingen – waaronder een groene verbinding van de Herentse natuurgebieden Kastanjebos en Molenbeekvallei – verder tot uitvoering te brengen. Ook een actieve handhaving van de stedenbouwkundige voorschriften opgenomen in het RUP Open ruimte is gewenst.

Wij schuiven voor deze aanpak specifiek onderstaande aandachtspunten naar voor, waarvan wij stellig hopen dat ze door uw partij zullen behartigd worden.

- De huidige stedenbouwkundige aanpak op gemeentelijk vlak van **inbreiding en kernversteking** van de woonzones in de plaats van het aansnijden van de open ruimte dient strikt verder gezet te worden, met de nodige aandacht voor groenvoorziening in de kernen.
- De **trage wegen** in het buitengebied dienen opengesteld te worden voor de wandelaars en bruikbaar gemaakt en gehouden. Daartoe heeft onze afdeling begin

2014 een voorstel van prioritair open te stellen trage wegen opgesteld en bezorgd aan het gemeentebestuur. Dit bleef echter zonder gevolg. Het openstellen van de door Natuurpunt Herent aangestipte trage wegen brengt geen overdreven kosten voor de gemeente mee. Met enig gegrond overleg moet er al veel bereikt kunnen worden. Hieraan wil Natuurpunt Herent graag meewerken.

- Op het vlak van **afvalwaterlozing** heeft de gemeente de voorbije jaren heel wat inspanningen geleverd (o.a. door de aanleg van IBA's in het buitengebied en in het kader van de Aquafin-werkzaamheden aan de Mechelse steenweg). Niettemin blijven op diverse plaatsen in natuurgebied en landbouwgebied sloten, grachten en beken dienst doen als open riolen. Dit is onder meer het geval in de Kleine Spekstraat – waarvan het afvalwater rechtstreeks in het Kastanjebos terecht komt – en in de Binnenstraat waar het vervuild water van de Beysemveldloop ongezuiverd in de Leibeek en verder de Molenbeek stroomt.
- In 2019 dient de Watergroep voor zijn **waterwinning in het Kastanjebos** een nieuwe milieuvergunning te bekomen. Hierbij moet worden vermeden dat het natuurgebied door overdreven of seizoensgebonden ongepaste wateronttrekking verder verdroogt waardoor dit kwelrijk watergebied zijn eigen, specifieke plantengroei zou verliezen. De maximum waterdebieten, die kunnen onttrokken worden op basis van de huidige vergunning, dienen afgeschaft te worden of drastisch verlaagd. Enige steun bij ons gemotiveerd verzet is meer dan noodzakelijk. Natuurpunt verbindt er zich toe om u tijdig van de onderbouwde bezwaren op de hoogte te brengen.
- In twee RUP's werden twee mogelijkheden voorzien om **speelbossen** te realiseren. Deze zijn nog niet gerealiseerd. Deze bossen komen niet alleen de jeugd ten goede maar ook de omliggende natuur.
- Herent past al lang het **bermbeheer** toe. Door een vrij strikte uitvoering van de maaiwerkzaamheden volgens de termijnen voorzien in het Bermdecreet komen sommige natuurwaarden in het gedrang. Een meer gedifferentieerd bermbeheer dringt zich op waarbij de aandacht voor veiligheid samen gaat met het natuurbeheer en de impact van het beheer op de natuurwaarden.
- De gemeente Herent heeft acht **koesterburen** op zijn grondgebied, nl. de baardvleermuis, het geel walstro, de huiszwaluw, de ijsvogel, de kamsalamander, de moerasvaren, de patrijs en de sleedoornpage. Op het terrein is er geen merkelijke verbetering van de toestand van deze planten en dieren waar te nemen. De gemeente dient te onderzoeken welke bijkomende maatregelen ze – bv. op eigen terreinen – kan nemen om de overleving en toename van deze koesterburen te garanderen. Onze afdeling is steeds bereid ter zake mee te denken en advies te geven.
- De gemeente kan ook **burgers en (jeugd)verenigingen stimuleren** om te investeren in natuurvriendelijke initiatieven zoals de aanplanting van gemengde hagen en bossen, het aanleggen en onderhouden van kleine landschapselementen of hoogstamboomgaarden, het ophangen van nestkasten voor zwaluwen,... Hiertoe kan de gemeente zowel materiële als financiële steun geven.

Aandacht voor de natuur in landbouwgebied.

Door de schaalvergroting en intensivering van de landbouw is de biodiversiteit in het landbouwgebied verder achteruitgegaan. Verschillende planten, dieren en vogels –

waaronder de Herentse koesterburen – hebben het hierdoor erg moeilijk gekregen of zijn hierdoor reeds verdwenen.

Door op gemeentelijk vlak de landbouwers actief te sensibiliseren en te activeren zou er terug ruimte aan biodiversiteit in het landbouwgebied geboden kunnen worden.

Groene structuren zijn geen onproductieve eilandjes. Het zijn noodzakelijke onderdelen van het landbouwgebied. Een groene infrastructuur draagt ook bij tot de instandhouding van gezonde ecosystemen en ecosysteemdiensten, zoals zuiver water, bestuiving en bodemvruchtbaarheid. Deze zijn noodzakelijk voor de maatschappij. Investeren in groene infrastructuur in het Herents buitengebied is dus investeren in landbouw én maatschappij.

Wij vragen mee te werken aan een actief landschapsbeheer en landschapsplanning in het landbouwgebied met volle aandacht voor:

- behoud en ontwikkeling van kleine landschapselementen, hagen, houtkanten, poelen e.a.
- natuurwaarden langs trage wegen
- natuurlijke beek- en grachtenbeleid
- ecologisch bermbeheer
- behoud van historisch permanent en permanent grasland als potentiële natuurwaarde voor vogels, weidebloemen en -kruiden, ongewervelden, amfibieën en kleinere diersoorten.

Sensibilisering van de landbouwers over de meerwaarde van natuur en groen in het landbouwgebied is primordiaal! Blijf met een subsidieregelement de aanleg en het onderhoud van kleine landschapselementen stimuleren en met bijzondere acties voor het behoud van landbouwsoorten zoals huis- en boerenzwaluw, akker- en weidevogels de landbouwsector bewerken.

De vele **holle wegen** zijn een uitgesproken natuurwaarde voor Herent. De landbouwers moeten zeer uitdrukkelijk aangezet worden om hun aangrenzende akkers met een grasstrook als beschermmaatregel tegen de inspoelende nutriënten te voorzien. Deze gesubsidieerde beschermmaatregelen bestaan en kunnen aangewend worden.

Op alle vlakken kan samengewerkt worden met de provincie, het regionaal landschap, IGO, de Vlaamse Landmaatschappij en onze natuurvereniging, Natuurpunt.

Grensoverschrijdende samenwerking

De gemeente Herent is lid van het **Regionaal landschap Dijleland** en ze ondersteunt initiatieven van het samenwerkingsverband van de **Groene Vallei** (samenwerking tussen de Natuurpuntafdelingen van Herent, Kortenberg, Kampenhout en Steenokkerzeel, de provincie, de betrokken gemeenten en andere actoren). Het is wenselijk dat de gemeente verder participeert in deze grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden. De natuur en de open ruimte kennen immers geen grenzen en verschillende projecten (zoals bv. een mogelijke verlenging van de startbaan van de luchthaven) vormen een belangrijke bedreiging van de natuurwaarden in dit gebied.

Inspraak en medezeggenschap in het natuur- en milieubeleid

Het gemeentebestuur laat zich momenteel ondersteunen en adviseren door officieel erkende adviesorganen. Natuurpunt Herent vraagt dat deze huidige behoorlijke samenwerking in de toekomst zou worden verder gezet.

Naast deze samenwerking zou het gemeentebestuur evenwel direct in dialoog moeten treden met verenigingen die zich bijzonder inzetten voor het natuur- en milieubeheer, zoals Natuurpunt Herent.

Concreet vraagt Natuurpunt-Herent dat de nieuwe bewindsploeg haar plannen met maatregelen op het vlak van natuur- en milieubeleid voorafgaandelijk zou bespreken met onze vereniging.

Het is wenselijk dat er in een vroeger stadium overleg wordt gepleegd. Vandaag wordt pas overlegd wanneer het plan of de studie afgewerkt is. Hierdoor kan er enkel nog gereageerd worden op enkele details. Alternatieve voorstellen kunnen dan zeker niet meer aan bod komen.